ואת אחד עשר: גבו' מני מתני' לא ר' יוסי

ולא רבגן ⁶דתניא מי שנדר ועבר על נזירותו אין נזקקין לו אלא א"כ (6 מונה

בהן איסור כימים שנהג בהם היתר ר'

יוםי אומר דיו שלשים יום אי רבנן קשיא

נזירות מועמת אי ר' יוסי קשיא נזירות

מרובה איבעית תימא ר' יוםי ואיבעית

תימא רבגן איבעית תימא ר' יוםי כאן

בנזירות מרובה כאן בנזירות מועמת ואיבעית תימא רבנן לא תימא משעה

שנזר אלא אימא יכמשעה שנזר: נשאל

לחכמים והתירוהו וכו': א"ר ירמיה מדב"ש נשמע לדבית הלל לאו אמרי ב"ש הקדש

במעות הוי הקדש כיון דאיגלאי מילתא

דלאו שפיר נזר תצא ותרעה בעדר לב"ה

נמי אע"ג דאמרי תמורה במעות הויא

תמורה ה"מ היכא דאיתיה לעיקר הקדש

אבל היכא דמיתעקר עיקר הקדש איתעקר

נמי תמורה: אמר מר אי אתם מודים

שאילו קרא לתשיעי עשירי כו': איתמר

מעשר רב נחמן אמר מעותו ולא כוונתו

רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי יטעותו

וכ"ש כוונתו אמר ליה רבא לרב נחמן

לדידך דאמרת מעותו ולא כוונתו דקאמרי

שאילו קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי

ולאחד עשר עשירי ששלשתן מקודשין וְאִישתיקו בית הלל לימרו להון מה

למעשר שכן אינו קדוש בכוונה אמר רב

שימי בר אשי היינו מעמא דלא אמרי להון

דק"ו הוא מה מעשר שאינו קדוש בכוונה

קדוש במעות הקדש שקדוש בכוונה לא

כל שכן ולא היא דהקדש בדעתא דמריה

שמאי לבית הלל אי אתם מודים

א) נדרים כ. ע"ש ולע" ב) [ויקרא כז], ג) נ"

חמשים בטהרה וחמשים ועי׳

א"מ, ד) ועי׳ סנהדרין כה.ן,

טוש"ע י"ד סי כח סעיף בכורות הלכה א סמג

נזירות הלכה ב:

נוסחת הריב"ן א] מירות: בן (לו מן המניו) ליתא בכ"י: גז בכ" כתוב כחן בוה"ל גליון ל"ח: ד] הויא: ה] בכ"י כתוב כאן בוה"ל גליון ע"א ה"מ כו': ע"ח כמו שכתוב בספר לב"ה נמי הני מילי כו׳ אבל היכא דמיעקר עיקר הקדש כגון הכא דהימה לו בהמה מופרשת מתעקר נמי תמורה דאתיא מכח הקדש טעות ולא הוי תמורה ה"ג לב"ה נמי אע"ג דאמרי תמורה בטעות הוי תמורה הני מילי היכא דאיתיה לעיקר הקדש אבל היכא דמתעקר עיקר הקדש לעיקה הקרש מבני היכח דמתעקר עיקר הקדש מתעקרא נמי תמורה כלומר לב"ה נמי ה"ה לדברי הכל לכ"ט תמורה בטעות הויא תמורה הני מילי דהויא היכא תמורה מקודשת לההיא בהמה דקא אתיא תמורה מכחה אבל היכא דמתעתר עיתר החדש בטעות שהיה לו לומר זו תמורת עולה ואמר תמורת שלמים ואח"כ נשאל על העולה והותרה לו ההיא תמורה דהמיר בה לאו ממורה הויא ותלא ותרעה ו] אינו הקדש: ח] (אבל כו׳ הוי קדוש) ליתא יי: טן הוי בחושבנה תליה מלתה הלכד בין בטעות בין בכוונה קדוש וקשיא לר"נ: ל] נגנבה שיש לו לפתוח ולומר לו אילו וכו׳:

הגהות התוספות 1. ל"ל דהא. 2. תיבות אלא דמשום טעות לא כלום. לתפום סעות לה כחם, נמחק. 3. תיבות או שהיה משיא, נמחק. ול"ל אין פותחין בנולד. 4. ל"ל

פי' הרא"ש

וכיון דעור השחור חשוב יותר אין גריעות דחרישה מגרעו כ"כ שיהיה חשוב (בשבט) ובשחרות] זו לקותה: מני מתני׳ דקתני מונה משעה שנדר ולא קנסינן ליה. אין נזקקין קנס בן ייתו און בוקון לו להתיר נזרו או להביא קרבנותיו אא״כ מונה איסור כימים שנהג בהם יום. כגון אם נזר ק׳ יום ושתה ס' יום ייז דיו אם קונסין אותו שימנה מן הס׳ [שלשים יום] וישלים עליהם מ' יום ויביא קשיא נזיר מרובה פי' אף . נזיר מרובה דבין מרובה הכל ואי ר' יוסי קשיא נזיר מועטת נהי דבנזיר מרובה כדדרשי' בפ' בתרא דבכורות (דף ס:) מוכל מעשר בקר ולאן כל על השמיני ועל שנים עשר וסקרו בסיקרא מי יש בהקדשו כלום שהוא עשירי או שקרא שם עשירי אבל שמיני או י"ב לא דאין אלא מה טעם מקודשין תשיעי ואחד עשר שאותו כתוב שקידש את המעשר מקדש אלא הסמוך לו ומיהו אין זה טעם העיקר של ב"ש שהרי דחויה ראיה זו אלא טעמא

דב"ש כדמפרש בגמרה דיש לומר דילפינן מתמורה: אבורו להן לא השבם קדשו. כלומר אין מתקדשות על ידי טעות [שהניח] השבט וקורא עליה שם מעשר דמהו אם הניח השבט על השמיני או על השנים עשר לא עשה כלום אלא דמשום טעות לא כלוס² אלא גזירת הכתוב היא ולא משום טעות דהא אינו מקדש אלא הסמוך לו וגזירת הכתוב היא ואין ללמוד משם לשאר הקדש: ביר שנדר בנזיר והלך להביא בהמתו. פירוש לקרבנותיו ומנא שנגנבה בהמתו ובא לחכם לשאול על מירותו על ידי חרטה זו שאמר אילו הייתי יודע שבהמה עתידה ליגנב לא הייתי נודר שאין לי במה לקנות קרבנות אחרים אם עד שלא נגנבה הבהמה נדר בנזיר אע"פ שלפוף נגנבה לא יתירנו החכם ע"י חרטה זו לומר לו אילו היית יודע שסוף בהמתך ליגנב מי היית נודר שזהו נולד שנגנבה אחר קבלת הנדר ותנן בנדרים (דף סד.) הן [און שהיה [משיא כו']: וכן ההוא דחורבן בהמ"ק בסמוך דהוי נולד ואם תאמר והא מדחשבינן בכל דוכתי פתח כי אמר ליה אדעת מה שנדר * ואמאי והא נולד הוא שהרי לא היה בשעת נדר אותו פתח כמו גבי נגנבה ויש לומר בענינים שרגילין לבא אח״כ שפיר מסיק ליה אדעתיה בשעת הנדר וכי נדר דעתו היה שאם יבא עליו אחד מאלו הדברים שיתבטל נדרו וכדאמרינן בנדרים (דף כג.) רגילין אפיקורסים לנער רבנן אבל בנגנבה וכן חורבן נולד דלא שכיח ולא איבעי לאסוקי אדעתיה בשעת נדרו פן יחרב הבית ולכך גמר ונדר בלבו בכל ענין שיהיה מיר ואפילו תגנב בהמתו לפי שסבור בלבו שלא תגנב ולכך אין פותחין לו בנולד זה:

ואחד עשר שיהא מתקדש בשבט שעבר עליהן בטעות וקורא לו ומינה נילף דהקדש בטעות חל והא דשלשתן מקודשין היינו טעמא עשירי ותדע שאינו מתקדש בשביל השבט מה אילו טעה והניח השבט

> העשירי קידש את התשיעי ואחד עשר אבל לא שמיני ושנים עשר דהכי אמרינן בפ' בתרא דמס' בכורות (דף ס:) ת"ר מנין שאם קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי ששלשתן מקודשים ת"ל וכל מעשר בקר ולאו וגו' העשירי יהיה הודשט (כ) עשירי לרבות את כולן יכול שאני מרבה אף ח׳ ושנים עשר אמרת מה (ג) עשרה בסמוך לו אף כל בסמוך לו יצאו ח' וי"ב: במ' אח"ר נוהג בהן איסור רימים שנהג בהן היתר. שאם קיבל אומירותו סתם ועשה מהן בטהרה עשרה ימים ונטמא למתים ושתה יין עשרה ימים אחרים ואח"כ נשאל לחכם אין אומרים שאותן ימי איסור עולין לו מן המנין אלא עושה עוד כ' ימים בטהרה וכן נמי בנזירות מרובה: רבי יוסי אומר דיו שלשים יום: א] מני מתניתין אי רבנן השיא נזירות מועטת. דאילו במתני׳ תנן שימי איסור עולין פולו מן המנין והכא תנינא דלא. והאי דקאמר נזירות מועטת לאו דוקא דה״ה נמי לנזירות מרובה אלא איידי דלא מלי למיפרך מדרבי יוסי אלא מנזירות מרובה נקיט נמי לגבי רבנן נזירות מועטת: אי רבי יוסי קשיא נזירות מרובה. דחילו במתני׳ תנן דאפי׳ קיבל עליו נזירות מרובה של מאה יום ועשה מהן . (עשרה) בטהרה (ועשרה) באיסור ואח"כ נשאל זריך להשלים לה עד מאה ואילו ר' יוסי אומר הכא דדיו ל' יוס: איבעית תימא רבי יוסי. מתניתין בנזירות מרובה וברייתה בנזירות מועטת והכי קח"ל ר' יוסי לת"ק חת אמרת (ד) דמונה בהן איסור כימים שנהג בהן היתר וימי איסור אין עולין לו מן המנין אומר אני דיו שלשים יום דימי איסור עולין לו מן המנין ואינו

תלי: מתני' ימי שנדר בנזיר והלך להביא לריך למנות אלא משעה שנזר דאית את בהמתו ומצאה שנגנבה אם עד ליה כתנה דמתני': והיבעים חימה שלא נגנבה בהמתו נזר הרי זה נזיר כרבנן. ותתרגם מתניתין כעין ברייתא ואימא הכי מאי משעה שטר דקתני כמשעה שנזר יעשה בטהרה דימי איסור אין עולין לו מן המנין : גו[לישנא אחרינא] בא והכי תניא בתוספתא [נדרים סופ״א ע״ש] ר' יוסי אומר בד״א. דינהוג איסור כימים שנהג בהן היתר במירות מועטת מיירי אבל במירות מרובה אם נזר מאה יום וזלול נ' יום דיו שינהוג איסור שלשים וקיי"להי דכל בד"א אינו אלא לפרש כלומר דת"ק נמי דהיינו רבנן בנזירות מועטת קמיירי דינהוג איסור ומשום הכי קשיא להו נזירות מועטת ג! דמתני' מיירי בין במירות מרובה בין במירות מועטת וקתני משעה שמר. ד! ואי רבי יוסי רו' (®) כלמפרש: א**"ר ירמיה מדביה שמאי נשמע לבית** הלל. דכי היכי דאמרי בית שמאי דהקדש בטעות הוי הקדש ה"י אמרי בית הלל דתמורה בטעות (1) דו דהויא תמורה דאף על גב דאמרי בית שמאי דהקדש בטעות הוי הקדש קאמרי נמי דהיכא דאיגלאי מילתא דלאו שפיר נדר ונשאל על מירותו והותר ההיא בהמה שהפריש על אותו מירות תנא ותרעה בעדר הואיל דמיתעקר עיקר מירות: הזהני מילי. דסבר לומר תמורת עולה ואמר תמורת שלמים אבל אם הפריש בהמה לצורך תמורת עולה וחזר ואמר הרי זו תמורת שלמים כיון דהפרישה ושוב טעה אגלאי מילתא דלאו שפיר המיר ולא הויא תמורה יו: אמר מר אי אחם מודים כו'. מתני' היא דו אבל לשון ירושלמי כך הוא: טעותו ולא כוונסו. כשטעה וקרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי 🏵 הוי הקדש אבל אם נתכוין לכך זולא הוי הקדש פוון (אבל מעשר דבחושבנא תליא מילתא בין בטעות בין בכוונה הוי קדוש): ואישהיקו בית הלל. דלא מהדרי להו מגופיה דמילתא דלימרו להו מה למעשר לכך הקדישו בטעות (ח) שדהוי הקדש: שלן אינו קדוש בלוונה. שאם נחכוין על שלשתן להחליף ולקרותן בכך אינו הקדש תאמר בהקדש שיהא שטעות הקדש שכן עיקר מעשה שלו אינו אלא בכוונה הואיל וכל מעשה שלו אינו אלא בכוונה לכך אין טעותו הקדש. אלא מדלא קמהדרי להו הכי ש"מ דאית להו לב"ה דטעותו וכ"ש כוונתו וקשיא לרב נחמן: אמר רב שימי. לעולם טעותו ולא כוונתו והאי דלא אמרו להון הכי דא"כ יפה כח לג"ש דקאמרי להו מה מעשר שאינו קדוש בכוונה קדוש בטעות הקדש כו׳ לא כ"ש: ולא היא. דהאי ק"ו לא מצי למיהדר להו ב"ש(ש): **דהקדש בדעהיה דמריה חלי.** שאינו קדוש אלא בכוונה לדעת בעלים ולא בטעות בעלים אבל ז! מעשר בחושבנא חלי קדוש אפי׳ בטעות ולעולם אימא לך מדלא מהדרי להו ב״ה לב״ש מה למעשר שכן אינו בכוונה דאית להו לב״ה דטעותו וכ״ש כוונתו סוקשיא לרב נחמן: בדתבי' והלך להביא אם בהמסו. שהפריש לנזירותו ומנאה שנגנבה: אם עד שלא נגנבה בהמה נור. אע״פ

הגהות הב"ח

(א) גמ' אלא א"כ נוהג בהן איסור: (3) רש"י ד"ה (בדף הקודם) אמרו וכו׳ העשירי יהי׳ קודש לרבות העשירי יהיי קודש כרנות כ"ל וחידמ עשירי נמחק: (ג) בא"ד אמרת מה עשירי בקמוך: (ד) ד"ה איבעית מימא רי יוסי כוי את אמרת דנוהג בהן: (ה) ד"ה ואי ר' יוסי כו' כדפי' הס"ד: (ו) ד"ה ירמיה וכו' דתמורה בטעות הויא תמורה ואע"ג דאמרי וכו' למיתעקר עיקר נזירות דמיתעקר עיקר נזירות לב״ה אע"ג נמי דאמרי תמורה בטעות תמורה ה״ת תמורה ה״ת: יייר והד״ל: דסבור ו) ד"ה טעותו ולא כוונתו וכו' ולעשירי תשיעי הוא דהרי הקדש אבל אם נתכוין לכך לא הוי הקדש טעותו וכ״ש כוונתו דלא דמי להקדש דבדעתא דמריה תלי בדלקמן אבל מעשר דבחושבנא: (מ) ד"ה ואישתיקו וכו׳ בטעות הוא דהוי הקדש שכן וכו' והואיל וכל כל"ל והד"ח: (ט) ד"ה ולא היא וכו׳ ב״ש לב״ה דהקדש:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד״ה מני מתני׳ אי רבנן וכו׳ אלא מנזירות מרובה נקיט. נ"ב עי' א"מ: ב] ד"ה ל"א והכי תניא בתוספתא. נ"ב וכן הות בנדרים דף כ ע"ת. ת"מ: ג] בא"ד ומש"ה קשיא להו מירות מועטת לס"ד כל"ל: דו בא"ד ואי י וכו' כדמפרש נ"ב עי' א"מ: ה] ד"ה אמר מר וכו' אבל לשון ירושלמי כך הוא. נ"ב עי' א"מ: ו] ד"ה טעותו וכו׳ אבל מעשר בין בטעות בין בכוונה הוי קדוש. נ"ב עי' א"מ: קדוש. נ"ב עי' א"מ: ז] ד"ה דהקדש וכו' אבל מעשר בחושבנה תלי קדוש אפי׳. נ״ב תי׳ אפילו נמחק: ח] תום׳ ד״ה מי שהיה משיא וכו" נמחק. ונ"ב אין פותחים במה שהיה בשעה שהתיר ר"ל אלא במה שהיה בשעה

מוסף רש"י

מי שנדר ועבר על בטעות. כגון שהפריש בהמה ואמר רולה אני ואמר הרי זו תמורת שלמים, אי נמי דאותה תמורה אתיא מכח האי הקדש בטעות (ראמ"ה בשמו).

מונה משעה שנדר הכי קאמר מונה מקצת ממה שנדר ואינו סותר הכל אבל בנזיר מועטת איירי מחני׳ קשיא לר׳ יוסי: איבעי׳ אימא ר׳ יוסי כאז בנזיר מרובה מתני׳ לו סותר מקצת מה שנדר כאז בנזיר מועסת איירי מחני׳ קשיא לר׳ יוסי. איבעי׳ אימא ר׳ יוסי כאז בנזיר מרובה מתני׳ לו וסותר מקצת מה שנדר כאז בנזיר קרון הידה שנה הידה של הידה להידה לכל הידה להידה להידה

שעכשיו נגנבה לו ובא לפני חכם לפתוח לו ולומר אילו היית יודע שתגנב בהמתך מי היית נוזר ואמר לאו ה"ז וזיר שאין פותחין לאדם בנולד: